

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας & Επικοινωνίας
Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Υποχρεωτικό Μάθημα
Β' έτος, Γ' εξάμηνο
Διδάσκουσα: Δέσποινα Καταπότη

Προσεγγίζοντας τον όρο «Πολιτισμική Κληρονομιά»

Προκειμένου να κατανοήσουμε τον όρο «πολιτισμική κληρονομιά» πρέπει καταρχάς να διερευνήσουμε τις δύο έννοιες που τον συναπαρτίζουν:

[1] Τι ακριβώς εννοούμε με τον όρο «πολιτισμός»?

[2] Τι ακριβώς εννοούμε με τον όρο «κληρονομιά»?

[3] Αλλάζει το νόημα των δύο εννοιών όταν αυτές συνδυάζονται μεταξύ τους?

Τι ακριβώς εννοούμε με τον όρο «πολιτισμός»?

Ο όρος **πολιτισμός** δεν έχει παγιωμένη σημασία και νόημα. Το εννοιολογικό του περιεχόμενο αλλάζει, μετασχηματίζεται διαρκώς. Η αλλαγή αυτή είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την **κοσμοαντίληψη** (δηλ. το έσχατο πλαίσιο σκέψης) που επικρατεί σε διαφορετικές κοινωνίες ή/και σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους. Για το λόγο αυτό, στο μάθημα «Θεωρία Πολιτισμού Ι» του προηγούμενου εξαμήνου, εξετάσαμε τον όρο «πολιτισμός» σε συνάρτηση με δύο διαφορετικές κοσμοαντιλήψεις του Δυτικού κόσμου: τη Νεωτερικότητα και τη Μετανεωτερικότητα.

Τι ακριβώς εννοούμε με τον όρο «κληρονομιά»?

Η κληρονομιά είναι ένας νομικός όρος που προσδιορίζει την απόκτηση περιουσίας εξαιτίας της απώλειας, του θανάτου κάποιου προσώπου. Επομένως, ένα πρόσωπο Α, το οποίο διέθετε, όσο ήταν εν ζωή, κάποια ιδιοκτησία ή περιουσιακά στοιχεία, μεταβιβάζει τα στοιχεία αυτά σε κάποιο άλλο πρόσωπο Β μετά το θάνατο του . Η απόφαση για το πού και σε ποιόν θα μεταβιβαστεί η περιουσία λαμβάνεται είτε από το ίδιο το πρόσωπο Α είτε από το κράτος. Είναι σημαντικό λοιπόν ότι η κληρονομιά δεν απαιτεί καμμία επιλογή, κίνηση ή δράση από την πλευρά του προσώπου Β, δηλαδή του κληρονόμου.

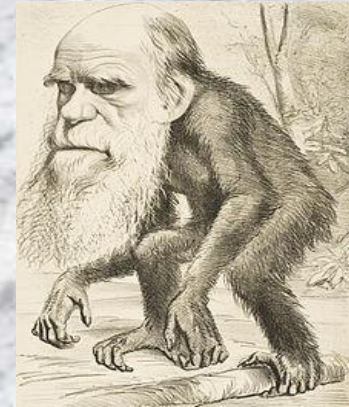
Ισχύει αυτό στην περίπτωση της «πολιτισμικής κληρονομιάς»?

Αλλάζει το νόημα του «πολιτισμού» και της «κληρονομιάς» όταν συνδυάζονται μεταξύ τους?

Η πολιτισμική κληρονομιά ως όρος έχει μία «ιδιομορφία»: Αυτό που κληροδοτείται (δηλ. ο πολιτισμός) δεν αποτελεί μία συγκεκριμένη, παγιωμένη οντότητα, που το νόημα και η αξία της δε μεταβάλλονται αλλά αντίθετα μία δυναμική οντότητα, η οποία διαρκώς επαναπροσδιορίζεται όχι από αυτούς που κληροδοτούν αλλά από αυτούς που κληρονομούν. Επομένως, εάν στο νομικό περιβάλλον, αποφάσεις περί κληρονομιάς λαμβάνονται από το πρόσωπο Α ή το κράτος (βλέπε προηγούμενη διαφάνεια), στην περίπτωση της πολιτισμικής κληρονομιάς, οι αποφάσεις λαμβάνονται από το πρόσωπο Β. «Πρόσωπο Β» εδώ δεν σημαίνει «άτομο»! Το «πρόσωπο Β» μπορεί να είναι μία ολόκληρη κοινωνία ή μία ιστορική περίοδος!

Ο Πολιτισμός και η Πολιτισμική Κληρονομιά κατά την Νεωτερικότητα

Νεωτερικότητα

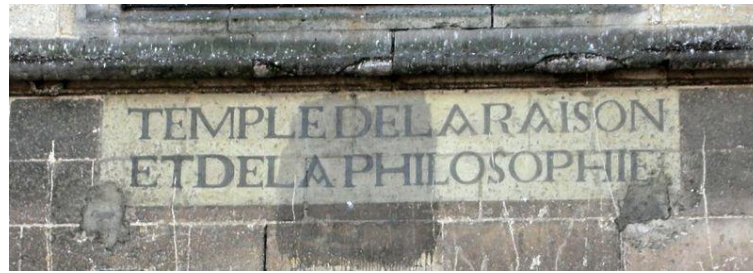

Πολιτισμός

Πολιτισμική Κληρονομιά

Νεωτερικότητα

- Πού? Στο Δυτικό Κόσμο.
- Πότε? Από την Αναγέννηση μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα.
- Πώς? Από τη Θεοκρατία στη Λογοκρατία.

Fête de la Raison

Η Γιορτή του Λόγου (*Fête de la Raison*) στη Γαλλία του 18ου αιώνα είναι ουσιαστικά ένα σύμβολο μετάβασης από τη Θεοκρατία στη Λογοκρατία. Η γιορτή λάμβανε χώρα σε εκκλησίες και ναούς, σε διάφορα μέρη της χώρας. Στη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου, όλοι αυτοί οι ναοί είχαν λάβει την ονομασία «Ναοί του Λόγου». Μεταξύ αυτών συναντάμε και την Παναγία των Παρισίων (Notre Dame). Στην είσοδο του ναού τοποθετήθηκε τότε επιγραφή που αφιερώνει το χώρο «στο Λόγο και τη Φιλοσοφία» (βλ. φωτογραφία).

Λέξεις κλειδιά της Νεωτερικότητας

[1] Πίστη στην αντικειμενική αλήθεια. Την αλήθεια εντοπίζει και εξηγεί η ανθρώπινη λογική και όχι πλέον ο Θεός → **Θεοποίηση του Λόγου.**

[2] Επειδή υπάρχει ο Λόγος, χωρίζουμε τον άνθρωπο σε «νου» και «σώμα». Ο νους ελέγχει το σώμα, το σώμα είναι «υπηρέτης» του νου →

Νους#Σώμα (διάκριση), **Νους>Σώμα** (ασυμμετρία).

[3] Ο νους καθιστά τον άνθρωπο διαφορετικό από τα υπόλοιπα μέλη του φυσικού βασιλείου. Ο άνθρωπος διαθέτει λογική, σκέφτεται, επεξεργάζεται, επικοινωνεί, κατανοεί, προνοεί και άρα είναι ανώτερος →

‘Ανθρωπος#Φύση (διάκριση), **‘Ανθρωπος>Φύση** (ασυμμετρία).

Λόγος = Τεχνολογία και Επιστήμη

Πώς μπορεί να ελέγξει ο άνθρωπος τη φύση?

Με δύο τρόπους:

[1] Μέσα από την τεχνολογία (δηλαδή αξιοποιώντας πρώτες ύλες από τη φύση και τα ζώα ως εργατικό δυναμικό για να κατασκευάσει πράγματα).

[2] Μέσα από την επιστήμη (δηλαδή μελετώντας φυσικά και κοινωνικά φαινόμενα για να κατασκευάσει ερμηνείες).

Στη Νεωτερικότητα θεοποιείται τόσο ο ανθρώπινος λόγος όσο και τα δύο βασικά του εργαλεία, η τεχνολογία και η επιστήμη.

Το “όριο” στη Νεωτερικότητα

Η Νεωτερικότητα είναι μία κοσμοαντίληψη που δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην έννοια του **ορίου** και στην πράξη της **οριοθέτησης**. Γιατί? Επειδή τα όρια δεν εξασφαλίζουν μόνο τάξη, καθαρότητα και ασφάλεια αλλά και κάτι σημαντικότερο: *εξουσία και έλεγχο*.

Μερικά παραδείγματα:

- [1] Νους#Σώμα (όπου “νους” ανώτερος του “σώματος”).
- [2] Άνθρωπος#Φύση (όπου “άνθρωπος” ανώτερος της “φύσης”).
- [3] Άστυ#ύπαιθρος (όπου “άστυ” ανώτερο της “υπαίθρου”).
- [4] Πολιτισμένος#Βάρβαρος (όπου “πολιτισμένος” ανώτερος του “βαρβάρου”).
- [5] Σύγχρονος#Πρωτόγονος (όπου “σύγχρονος” ανώτερος του πρωτόγονου”).

Το οριοθετημένο παρελθόν

Στη Νεωτερικότητα το “παρελθόν” οριοθετείται. Ακολουθώντας την Αριστοτέλεια προσέγγιση του χρόνου (τη διάκριση του δηλαδή σε τρεις ξεκάθαρες, παγιωμένες οντότητες, δηλαδή το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον), η Νεωτερικότητα ορίζει το “παρελθόν” ως ένα *αντικειμενικό πριν*, κάτι που πραγματικά συνέβη και έχει ολοκληρωθεί. Σημάδια από το παρελθόν υπάρχουν γύρω μας, παντού εντοπίζουμε τα υλικά του κατάλοιπα. Όπως και στην περίπτωση ενός παζλ, η σύνδεση αυτών των κομματιών (των καταλοίπων) μπορεί να ανασυνθέσει το παρελθόν. Επομένως, το ζητούμενο είναι ο συσχετισμός των καταλοίπων και μόνο. Κάθε κομμάτι μπαίνει στη θέση του. Αυτό υποδηλώνει ότι η ανασύνθεση δεν γίνεται με υποκειμενικό αλλά με αντικειμενικό, δεδομένο τρόπο. Στο παζλ δεν υπάρχει υποκειμενικότητα. Ο χώρος κάθε κομματιού είναι ορισμένος και οριοθετημένος, όπως ακριβώς και η νεωτερική αντίληψη για τα απομεινάρια του παρελθόντος...

Γιατί είναι τόσο μεγάλη η ανάγκη οριοθέτησης του παρελθόντος?

Η οριοθέτηση του παρελθόντος το καθιστά ένας είδος “εικονικού χώρου”.

Φανταστείτε μία γεωγραφική έκταση, ένα χωράφι για παράδειγμα.. Και το παρελθόν είναι υπό μίαν έννοια μία τέτοια έκταση, όχι απολύτως πραγματική, καθώς είναι ορατό μόνο ένα τμήμα του; ένα άλλο βρίσκεται μέσα στο χώμα κι ένα άλλο έχει καταστραφεί για πάντα. Μέσα από αυτή την περιγραφή φαίνεται ότι το παρελθόν συνυπάρχει με το παρόν (σκεφτείτε τα μνημεία γύρω σας) και με το μέλλον (σκεφτείτε τα αρχαία κάτω από τα πόδια σας, που δεν έχουν ανασκαφεί ακόμα)...

Εφόσον το παρελθόν συνυπάρχει με διαφορετικούς χρόνους (βλ. παρόν & μέλλον), γιατί η Νεωτερικότητα επιμένει στην οριοθέτηση του? Η απάντηση βρίσκεται στις έννοιες “εξουσία” και “έλεγχος”....

Όρια και Απόσταση: Νεότερες τεχνολογίες οριοθέτησης του παρελθόντος

Ο επιστημονικός λόγος

Η ξενάγηση

Η δημοσίευση

Η ενημέρωση

Όρια και Απόσταση: Νεωτερικές τεχνολογίες οριοθέτησης του παρελθόντος

Ο περιφραγμένος χώρος

Όρια και Απόσταση: Νεότερες τεχνολογίες οριοθέτησης του παρελθόντος

Ανασκαφή

Προστασία

Συντήρηση

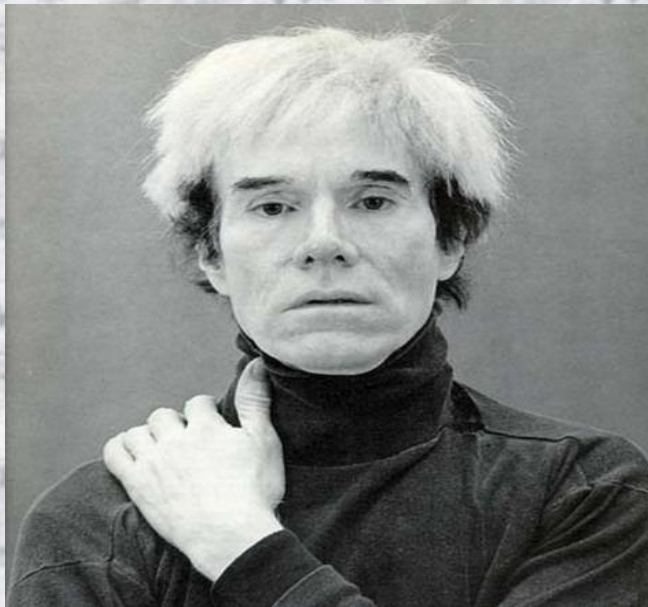
Όρια και Απόσταση: Νεωτερικές τεχνολογίες οριοθέτησης του παρελθόντος

Το Μουσείο

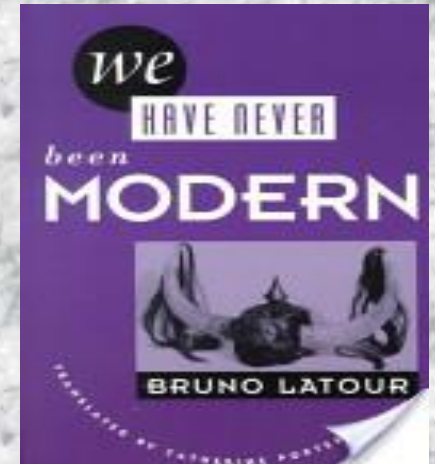

Ο Πολιτισμός και η Πολιτισμική Κληρονομιά στη Μετανεωτερικότητα

Μετανεωτερικότητα

Πολιτισμός

Πολιτισμική Κληρονομιά

Λέξεις κλειδιά της Μετανεωτερικότητας

Υποκειμενικότητα

Σχετικότητα

Αοριστία

Τυχειότητα

Ασυνέχεια

Ρευστότητα

Πολυπλοκότητα

Διαφορετικότητα

Αποδόμηση

“ΟΛΑ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ”

Η πρόσληψη του παρελθόντος στο μεταμοντερνισμό

Από το αντικειμενικό στο υποκειμενικό

Από την αλήθεια στην ερμηνεία

Από το Παρελθόν στα παρελθόντα

Από την Ιστορία στις ιστορίες

Από την ιστορική συνέχεια στη συγκυριακή μνήμη

Από τον Αριστοτέλειο στον Αυγουστίνειο χρόνο (όλες οι χρονικότητες συμπιέζονται στη στιγμή)

Παραμένει το παρελθόν ένας απροσπέλαστος χώρος στη Μετανεωτερικότητα?

ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΙΚΑ ΟΧΙ!

- [1] Το παρελθόν γίνεται προσβάσιμος χώρος. Οι περιφραγμένοι χώροι “ανοίγουν” στο κοινό.
- [2] Όλοι έχουν δικαίωμα λόγου και ερμηνείας (τα παρελθόντα πλέον είναι όσοι και οι άνθρωποι). Αυτό σημαίνει ότι ο επιστήμονας χάνει τον έλεγχο και την εξουσία του επί του παρελθόντος.
- [3] Τα ευρήματα μπορούν να ερμηνευθούν με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους.

Ανοικτή πρόσβαση: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Το παρελθόν γίνεται ανοικτός “χώρος”

ry cooder ibrahim ferrer rubén gonzález eliades ochoa omara portuondo compay segundo

BUENA VISTA SOCIAL CLUB

UN FILM DE WIM WENDERS

"BUENA VISTA SOCIAL CLUB" UN FILM DE WIM WENDERS
CON RY COODER IBRAHIM FERRER RUBÉN GONZÁLEZ ELIADES OCHOA OMARA PORTUONDO COMPAY SEGUNDO
UNA PRODUCCIÓN ROAD MOVIES EN ASOCIACIÓN CON KINTOP PICTURES Y ARTE
MONTAJE POR ULRICH FELSBERG Y DEEPAK NAVAR MÚSICA POR ULRICH FELSBERG MONTAJE DE BRIAN JOHNSON MONTAJE DE JÖRG WIDMER
TODAS LAS GRABACIONES EN CONCIERTO Y ESTUDIO SON UNA PRODUCCIÓN DE WORLD CIRCUIT
MONTAJE POR RY COODER MONTAJE DE NICK GOLD

TOPIKOR.FILMS SA (FR) 2007 vertigo

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ & ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Την **Κυριακή 21 Οκτωβρίου 2012**,
από τις **10:00** μέχρι τις **13:00**,

Ελάτε να πιείτε ένα καφέ μαζί μας

στην ΚΑ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
Επαμεινώνδα 10, στη Ρωμαϊκή Αγορά (σταθμός Μοναστηράκι)

Στο πλαίσιο της προσπάθειας του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων να κάνει ευρύτερα γνωστό το έργο της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, ανοίγουμε το σπίτι μας στην Αθήνα και σας περιμένουμε. Ελάτε να πιείτε ένα καφέ μαζί μας και να σας πούμε τι κάνουμε στα νησιά των Κυκλάδων, στη Σάμο και την Ικαρία. Κι όσο εμείς θα σας εξηγήσουμε πόσο σπουδαίο και σημαντικό είναι το έργο για την προστασία της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς.

*«με τι σίδηρο, με τι πέτρες, τι αίμα, τι φωτιά
χιτίζουμε ονειρεύομαστε και τραγουδούμε»*,

τα παιδιά σας θα απασχοληθούν δημιουργικά σ' ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα ακούγοντας ιστορίες των Κυκλάδων.

Την ίδια μέρα, στις **11:00**, αρχαιολόγοι και συντηρητές της Εφορείας θα ξεναγήσουν στη **Σάμο**, στο **Αρχαιολογικό Μουσείο Πυθαγορείου**, και στη **Σαντορίνη**, στο **Μουσείο Προϊστορικής Θήρας**.

*Οδ. Ελύτης, *Ηλιος ο Πρώτος*, XVI, 1943

Ανοικτή πρόσβαση: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Το Μουσείο

Ανοικτή πρόσβαση: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Το Διαδίκτυο (μερικά παραδείγματα):

<http://acropolis-virtualtour.gr/>

http://www.britishmuseum.org/explore/online_tours.aspx

<http://www.thechinaguide.com/index.php?action=activity/greatWallOfChina>

http://www.247rep.com/machu_picchu/

Υποκειμενικότητα: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Επιτρέπονται (αν όχι νομιμοποιούνται) οι διαφορετικές
ερμηνείες του παρελθόντος

Stonehenge, Ηνωμένο Βασίλειο

Υποκειμενικότητα: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Επιτρέπονται (αν όχι νομιμοποιούνται) οι διαφορετικές
ερμηνείες του παρελθόντος

Το Μουσείο αλλάζει μορφή

Βρετανικό Μουσείο

Μουσείο Λούβρου

Υποκειμενικότητα: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Επιτρέπονται (αν όχι νομιμοποιούνται) οι διαφορετικές
ερμηνείες του παρελθόντος

Το Μουσείο αλλάζει θεματολογία
(μερικά παραδείγματα)

Υποκειμενικότητα: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Το Μουσείο αλλάζει θεματολογία
(μερικά παραδείγματα)

The Dog Collar Museum, Leeds, UK

Υποκειμενικότητα: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Το Μουσείο αλλάζει θεματολογία
(μερικά παραδείγματα)

The International UFO Museum, Mexico

Υποκειμενικότητα: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Το Μουσείο αλλάζει θεματολογία
(μερικά παραδείγματα)

The Parasite Museum, Tokyo, Japan

Υποκειμενικότητα: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Το Μουσείο αλλάζει θεματολογία
(μερικά παραδείγματα)

The Torture Museum, San Gimignano, Italy

Υποκειμενικότητα: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Το Μουσείο αλλάζει θεματολογία
(μερικά παραδείγματα)

The Toilet Museum, India

Υποκειμενικότητα: Μετανεωτερικές τεχνολογίες προσέγγισης του παρελθόντος

Τα υλικά κατάλοιπα του παρελθόντος επιδέχονται πολλές ερμηνείες:

Πώς ερμηνεύεται τελικά ένα αρχαίο αντικείμενο όπως το παραπάνω? Είναι εμπόρευμα? Σύμβολο γονιμότητας? Θρησκευτικό σύμβολο? Θεότητα? Σύμβολο ταξικής ανισότητας? Ταφικό κτέρισμα (που συνοδεύει το νεκρό στον τάφο)? [Στο βιβλίο *Ανασκάπτοντας το Παρελθόν* θα συναντήσετε πολλές διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις του παρελθόντος, πχ. Μαρξιστικές, δομιστικές, φαινομενολογικές κλπ]

Συνδέεται το παρελθόν με την οικονομία? Πώς και γιατί?

Aphrodite (από τον καλλιτέχνη/street artist Banksy)

Μία εισαγωγή: Τι είναι ο καπιταλισμός?

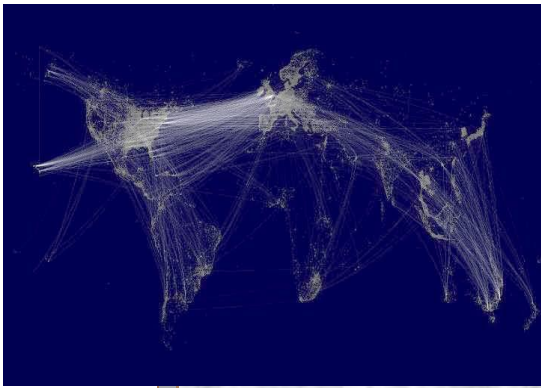
Ο καπιταλισμός είναι ένα οικονομικό σύστημα. Σε αυτό το σύστημα, η ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής και διακίνησης των προϊόντων κατέχονται από ιδιώτες. Κυρίαρχο κίνητρο/στόχο αυτού του συστήματος είναι το κέρδος, η απόκτηση κεφαλαίου, η συσσώρευση πλεονάσματος. Η κοινωνική διαστρωμάτωση του καπιταλισμού χαρακτηρίζεται σύμφωνα με πολλούς διανοητές από ταξικά χαρακτηριστικά (πράγμα το οποίο σημαίνει ότι κάποιιοι μπορούν, θέλουν και νομιμοποιούνται να εκμεταλεύονται κάποιους άλλους). Ηγεμονεύουσα/άρχουσα τάξη είναι η (μεγαλο)αστική και εκμεταλλεόμενη τάξη είναι η εργατική. Ανάμεσά τους υπάρχουν κοινωνικές κατηγορίες (πχ μεσοαστική τάξη, μικροαστική τάξη) που είτε "προσεγγίζουν" (από άποψη υλική, θέσης στην παραγωγή κλπ) την αστική τάξη, είτε την εργατική. Είναι τα ονομαζόμενα "μεσαία στρώματα". Το κέρδος στον καπιταλισμό για τον ιδιώτη παράγεται με την απόσπαση της υπεραξίας από τον εργαζόμενο. Τι είναι η υπεραξία και πώς γίνεται η απόσπαση της? Η υπεραξία προκύπτει εάν συγκρίνουμε πόσα και τι επενδύει κάποιος για να κερδίσει και πόσα/τι τελικά κερδίζει. Ας το δούμε στις επιχειρήσεις: Στις επιχειρήσεις επιτυγχάνεται υπεραξία με δύο τρόπους (και πολύ συχνά με ενεργοποίηση και των δύο). Είτε με επιμήκυνση της εργάσιμης ημέρας και εντατικοποίηση της δουλειάς του εργαζόμενου και τότε έχουμε την απόλυτη υπεραξία, είτε με σταθερό ωράριο, αλλά με εισαγωγή της τεχνολογίας στην παραγωγή, οπότε έχουμε αύξηση της παραγωγικότητας του εργαζόμενου, συνεπώς αύξηση και της υπεραξίας που παράγει (σχετική υπεραξία). Με αυτόν τον τρόπο πραγματοποιείται η εκμετάλλευση των εργαζομένων από τους ιδιώτες. Η όλη αυτή διαδικασία λαμβάνει χώρα στην παραγωγή κατά κύριο λόγο, συνδέεται όμως και με την κατανάλωση δια μέσου του επιπέδου τιμών των προϊόντων. Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε πως ο καπιταλισμός γενικότερα και πιο ειδικά ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής βασίζεται πάνω στην αντίθεση της σχέσης "κεφάλαιο/εργασία", όπου το κεφάλαιο πρέπει να αντλεί συνεχώς υπεραξία από την εργασία προκειμένου να υπάρχει, να αναπτύσσεται και να διαχέεται σε όσο το δυνατόν περισσότερα πεδία.

Όρια και Έλεγχος: Η ανατομία του πρώιμου καπιταλισμού

Η ανάπτυξη του καπιταλισμού ως κοινωνικοοικονομικού συστήματος συνδέεται με την περίοδο της Νεωτερικότητας. Ο καπιταλισμός σύμφωνα με πολλούς διανοητές αλλά και οικονομολόγους, στη σχετικά μακρά του ιστορία του, χαρακτηρίστηκε από ποιοτικές και ποσοτικές μεταβολές:

[1] Στη γένεση του εμφανίζεται ως «ελεύθερος ανταγωνισμός» (16ος αι.-18ος αι) και βασίζεται σε μικρές και μεσαίες μονάδες παραγωγής/βιοτεχνίες.

[2] Από τα μέσα του 18ου αιώνα έως τα τέλη του 19ου αιώνα αρχίζει και κυριαρχεί η αποικιοκρατία και έτσι οι επιχειρήσεις μεγαλώνουν τόσο σε επίπεδο κλίμακας παραγωγής όσο και ως προς του γεωγραφικού φάσματος των εμπορικών συναλλαγών. Παρολαυτά, μέχρι και τα μέσα του 20^{ου} αιώνα, η σχέση κεφαλαίου-εργασίας όπως και κεφαλαίου-πολιτικής γίνεται **υπό την επίβλεψη μίας μορφής «πολιτείας»** (είτε αυτό είναι μία αυτοκρατορία, όπως η Αγγλία με τις αποικίες της το 19^ο αιώνα είτε αργότερα στο πλαίσιο διαμόρφωσης εθνών-κρατών).

Διάχυση και ασάφεια: Η ανατομία του ύστερου καπιταλισμού

Λέξεις κλειδιά:

- [1] Το καπιταλιστικό σύστημα γίνεται παγκόσμιο.
- [2] Τα νέα μέσα επικοινωνίας διαμορφώνουν νέες μορφές διασύνδεσης.
- [3] Διεθνοποιείται ο καταμερισμός εργασίας. Κρίση της παραδοσιακής εργατικής τάξης στη Δύση καθώς η παραγωγή μετατοπίζεται στις χώρες του Τρίτου κόσμου.

- [4] Διεθνοποίηση της τραπεζικής και χρηματιστηριακής δύναμης Δείτε και αυτό: <http://www.youtube.com/watch?v=NdlrMD7HIKM>

Όρια και Έλεγχος: Η ανατομία του πρώιμου καπιταλισμού

Η ανάπτυξη του καπιταλισμού ως κοινωνικοοικονομικού συστήματος συνδέεται με την περίοδο της Νεωτερικότητας. Ο καπιταλισμός σύμφωνα με πολλούς διανοητές αλλά και οικονομολόγους, στη σχετικά μακρά του ιστορία του, χαρακτηρίστηκε από ποιοτικές και ποσοτικές μεταβολές:

[1] Στη γένεση του εμφανίζεται ως «ελεύθερος ανταγωνισμός» (16ος αι.-18ος αι) και βασίζεται σε μικρές και μεσαίες μονάδες παραγωγής/βιοτεχνίες.

[2] Από τα μέσα του 18ου αιώνα έως τα τέλη του 19ου αιώνα αρχίζει και κυριαρχεί η αποικιοκρατία και έτσι οι επιχειρήσεις μεγαλώνουν τόσο σε επίπεδο κλίμακας παραγωγής όσο και ως προς του γεωγραφικού φάσματος των εμπορικών συναλλαγών. Παρολαυτά, μέχρι και τα μέσα του 20^{ου} αιώνα, η σχέση κεφαλαίου-εργασίας όπως και κεφαλαίου-πολιτικής γίνεται **υπό την επίβλεψη μίας μορφής «πολιτείας»** (είτε αυτό είναι μία αυτοκρατορία, όπως η Αγγλία με τις αποικίες της το 19^ο αιώνα είτε αργότερα στο πλαίσιο διαμόρφωσης εθνών-κρατών).

**“Το παρελθόν προς πώληση”:
Ύστερος καπιταλισμός και πολιτισμός**

[Audrey Hepburn]

“Το παρελθόν προς πώληση”: Υστερος καπιταλισμός και πολιτισμός

[Ζαχαροπλαστική]

**“Το παρελθόν προς πώληση”:
Ύστερος καπιταλισμός και πολιτισμός
[Παιχνίδια]**

**“Το παρελθόν προς πώληση”:
Ύστερος καπιταλισμός και πολιτισμός
[Μόδα]**

**“Το παρελθόν προς πώληση”:
Ύστερος καπιταλισμός και πολιτισμός**
[Kylie Minogue]

**“Το παρελθόν προς πώληση”:
Ύστερος καπιταλισμός και πολιτισμός
[Kylie Minogue]**

“Το παρελθόν προς πώληση”: Ύστερος καπιταλισμός και πολιτισμός

[Kylie Minogue]

**“Το παρελθόν προς πώληση”:
Ύστερος καπιταλισμός και πολιτισμός**

Ο “θάνατος” του επιστήμονα?

Ύστερος καπιταλισμός και πολιτισμός

- [1] Απαξίωση της επιστημονικής πράξης. Η επιστημονική ερμηνεία θεωρείται ισοβαρής με οποιαδήποτε άλλη. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση των ιστορικών και των αρχαιολόγων.
- [2] Εξάρτηση του επιστήμονα από τους ιδιώτες χορηγούς. Από την κρατική επίβλεψη στο διεθνές κεφάλαιο.
- [3] Δύσκολες συνθήκες εργασίας (μειωμένοι μισθοί, ελαστική απασχόληση, διαρκείς μετακινήσεις).

Δείτε στον παρακάτω σύνδεσμο της επίσημη σελίδα της αρχαιολογικής θέσης Catal Hoyuk (Τσατάλ Χουγιούκ). Αξίζει να προσέξετε τους χορηγούς στο κάτω μέρος της σελίδας:

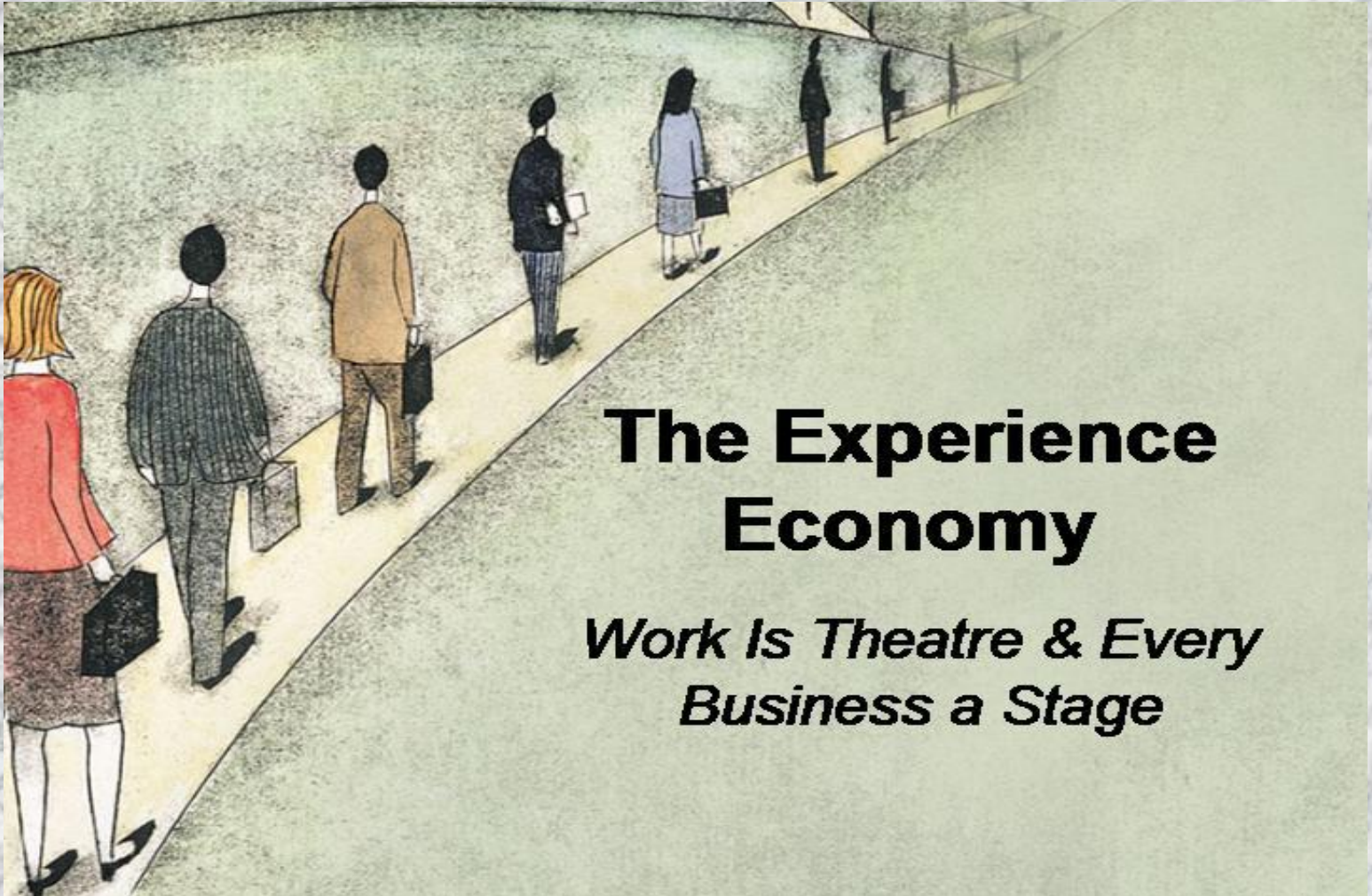
<http://www.catalhoyuk.com/>

“Οικονομία της εμπειρίας”: Ορισμός

Ο όρος «Οικονομία της Εμπειρίας» εισήχθη στη βιβλιογραφία το 1998 από τους Joseph Pine and για να περιγράψουν ένα νέο στάδιο στην οικονομία που ξεπερνά πλέον την απλή παραγωγή προϊόντος αλλά και τη σύνδεση προϊόντος με την παροχή σχετικών υπηρεσιών για να καταλήξει τελικά να αξιοποιεί την πώληση και κεφαλαιοποίηση της εμπειρίας.

Οι Pine και Gilmore αναφέρουν ότι οι

“Οικονομία της εμπειρίας”

The Experience Economy

*Work Is Theatre & Every
Business a Stage*

“Οικονομία της εμπειρίας”: Προϊόν, Υπηρεσία, Εμπειρία

Commodity	Good	Service	Experience
<p>Prevailing prices for various coffee offerings</p> 			
\$.01–\$.02 Per Cup	\$.05–\$.25 Per Cup	\$.75–\$1.50 Per Cup	\$2.00–\$5.00 Per Cup

Graphic: BusinessWeek, 2005

Source: Pine and Gilmore, The Experience Economy, 1999

“Οικονομία της εμπειρίας”: Προϊόν, Υπηρεσία, Εμπειρία

“Οικονομία της εμπειρίας” Το φαινόμενο Starbucks

Σκεφτείτε για παράδειγμα ένα προϊόν όπως τον καφέ. Αρχικά πωλείτο απλά ως προϊόν. Στη συνέχεια άρχισε να σερβίρεται σε ειδικούς χώρους, με αποτέλεσμα ο πελάτης μαζί με το προϊόν να πληρώνει και την υπηρεσία. Σήμερα η οικονομία της εμπειρίας φαίνεται ξεκάθαρα στην περίπτωση των Starbucks. Τα Starbucks δεν πουλάνε απλά καφέ και υπηρεσία (το ψήσιμο και το σερβίρισμα του καφέ) αλλά και την αίσθηση ότι πίνεις καφέ σε ένα περιβάλλον όπως το σπίτι σου (ή όπως θα ήθελες να είναι το σπίτι σου)...

Ο πολιτισμός ως “οικονομία της εμπειρίας” Το φαινόμενο Disneyland

Το παρελθόν μεταμορφώνεται σε funpark

Ο πολιτισμός ως “οικονομία της εμπειρίας” Σώμα, προσωπικό βίωμα & Νέες Τεχνολογίες

Η προσέγγιση του παρελθόντος ως εμπειρία, ατομικό βίωμα

Ο πολιτισμός ως “οικονομία της εμπειρίας”: Συνέπειες

Ο F. Jameson υποστηρίζει ότι η εισαγωγή των Νέων Τεχνολογιών στον τομέα της πολιτισμικής διαχείρισης οδήγησε σε:

- [1] Εξύψωση και αποθέωση της ατομικής εμπειρίας
- [2] Αδυναμία επεξεργασίας της ιστορικής πληροφορίας πέρα από τη στιγμή της εμπειρίας
- [3] Απόλυτη κεφαλαιοποίηση του πολιτισμού

Πόσο σύμφωνους σας βρίσκει αυτή η άποψη?